
Ś. p. Jan Rutkowski

Ochrona Zabytków 1/1, 46

1948

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Podczas powstania w Warszawie śp. Jerzy Chyczewski został wywieziony dnia 10. VIII. 1944 r. do Oświęcimia, a następnie do innych obozów. Obóz w Schortzingen był zakończeniem Jego męczeńskiej drogi. Zmarł dnia 18 października 1944 r., co stwierdza odnaleziona w tym obozie przez P. C. K. lista zmarłych Polaków. Okoliczności śmierci nieznanne.

Służba konserwatorska traci w Nim jednego z najlepiej zapowiadających się i najbardziej ideowych pracowników.

A. C.

Ś P. JAN RUTKOWSKI.

Jedną z wielu strat, jakie poniosła Polska w czasie ostatniej wojny, była śmierć wybitnego konserwatora Prof. Jana Rutkowskiego, którego Niemcy wysiedlili z całą rodziną z posiadłości w Międzychodzie koło Poznania. Chory organizm nie wytrzymał tułaczki, którą w ciężkich warunkach musiał odbyć do Warszawy. Na skutek związanych z tym przejść Prof. Rutkowski zmarł w szpitalu Czerwonego Krzyża w Warszawie w roku 1940, otoczony opieką rodziny i kolegów. Śp. Prof. Jan Rutkowski należał do najwybitniejszych naszych konserwatorów dzieł sztuki. Urodzony w Poznańskim w roku 1884, po skończeniu szkół średnich i malarskich w kraju, dalsze studia odbył w Niemczech w Akademii Sztuk Pięknych w Berlinie. Już wówczas zainteresował się studiami konserwatorskimi i ukończył studia w najlepszej wówczas pracowni konserwatorskiej prof. Hausera. Dalsze studia kontynuował w Paryżu, gdzie dla gruntownego zapoznania się z technikami starych mistrzów wykonał wiele kopii w tamtejszych muzeach. Po powrocie do kraju w łączności ze śp. Prof. Dr. Batowskim pracuje jako konserwator

dla galerii Raczyńskich w Rogalinie. Kiedy w pierwszych latach wolnej Polski zaczęły napływać rewindykowane dzieła sztuki na Zamek Królewski w Warszawie, jako prawdziwy patriota oddaje swoją wiedzę i pracę na usługi kraju. Zostaje kierownikiem Państwowej Pracowni Konserwatorskiej przy Dyrekcji Państwowych Zbiorów Sztuki na Zamku Królewskim w Warszawie, powołany na to stanowisko przez Ministerstwo W. R. i O. P. Wszystkie obrazy galerii Zamku Królewskiego, galerii Stanisława Augusta w Łazienkach, galerii w Wilanowie przechodzą przez Jego pieczołowitą, opartą na głębokiej wiedzy i doświadczeniu opiekę. Prócz tego przeprowadza konserwację obrazu Matki Boskiej w Częstochowie, Matki Boskiej Kodeńskiej i Ostrobramskiej w Wilnie. Wybitne te prace zjednały Mu wielkie i zasłużone uznanie. Pracownia pod Jego kierunkiem wykonała cały szereg prac konserwatorskich obrazów cechowych sztuki gotyckiej związanych z wystawą zorganizowaną przez Tow. Opieki nad Zabytkami Przeszłości w Warszawie. Ostatnią wielką pracą konserwatorską śp. Prof. Jana Rutkowskiego była konserwacja ołtarza Mariackiego w Krakowie, podczas której odkryto przemalowane tła na płaskorzeźbach. Ideowy stosunek do pracy, wybitne cechy charakteru oraz głęboka, oparta na doświadczeniu wiedza zjednały śp. Prof. Janowi Rutkowskiemu powszechne uznanie i szacunek. Cześć Jego pamięci!

S.

Ś. P. BOGDAN TRETER.

Urodzony w r. 1886 w Krakowie, ukończył Krak. Akademię Sztuk Pięknych i Politechnikę lwowską. Stanowisko Konserwatora Okręgu Krakowskiego objął w r. 1931. W celu po-